

CSONGRÁDI UJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap.

Megjelenik csütörtökön és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Kossuth Lajos-tér 9. szám.
Postatakarékpénztári csekkszám: 15710.

Szerkesztő:
FORGÓ FERENC

ELŐFIZETÉSI ÁR HAVONTA: helyben 50 f.,
vidékre 70 f. Hirdetések milliméter soronként 5 f.,
szövegközötti reklámhir és nyiltér sora 20 f.
— Állandó hirdetőinknek árengedmény.

Törvényhatósági tanács és polgármester

Irta: *Dr. Niamesny Mihály* kormányfőtanácsos, orsz. gyűl. képviselő

Hetek, hónapok óta foglalkoztatja hol kisebb, hol nagyobb lendülettel a közvéleményt a főváros fórumai, a parlament különböző retortáit a székesfőváros közigazgatásáról szóló 1930. XVIII. törvénycikk egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló belügyminiszteri törvényjavaslat, amely most kerül nem-sokára tető alá. Erről szeretnék néhány vonást idevetni: lévén a dolog, bármilyen lokális jellegűnek mondják némelyek, mégis meg-lehetősen országos érdekű.

A legfontosabb újítása ennek, az immár végleges formát öltött tervezetnek kétségtelenül az 1930. XVIII. törvénycikkben alkotott *törvényhatósági tanács* elörlése. Ennek a törvényhatósági tanácsnak az elörlésével vezetődik be tulajdonképpen azoknak a szervez reformoknak a sorozata, amelyeket ez a kormányjavaslat — nem időhöz kötötten — nyújt és amelyek a főváros közigazgatásában és törvényhatósági életében bizonyos változást jelentenek.

Amikor 1930-ban a törvényhozás a XVIII. törvénycikkben a főváros közigazgatását és törvényhatósági életét újból szervezte, valóban helyes alap gondolatból indult ki azzal, hogy a törvényhatósági tanácsot, a vidéki törvényhatóságokban működő kisgyűlés mintájára szervezte, mert úgy vélte, hogy ebben a testületben a hivatali képviselőt, a hivatali szakszerűség és a laikus elem közreműködése biztosítani fogja az eredményes munkálkodást. Maga a gondolat tehát helyes volt, azonban az akkori törvény és az ennek alapján támadt gyakorlat nem minden irányban vonta le ennek a helyes alap gondolatnak következményeit. Az 1930. XVIII. törvénycikk a régi tanácsot, a hivatalnok-tanácsot azért törölte el, mert a közigazgatás valódi vezetőjének a polgármestert, mint felelős hivatalnok személyt akarta megtenni, annak kezébe akarta koncentrálni a város közigazgatása vezetésének vonalait és nem kívánta a mindennapi közigazgatás intézését más kezekbe adni. A törvényhatósági tanács megalkotása azonban arra vezetett, hogy nemcsak a laikus elem részére nyitva tartott, ugynevezett kormányzati tények, hanem a mindennapi közigazgatás feladatai is kicsusztak a felelős vezetők köréből és annak folytán, hogy a törvényhatósági bizottságban pártok foglalnak helyet, amelyeknek eleve megállapított programjuk és feladataik vannak, a pártélet átvivődött a törvényhatósági tanácsba is és a törvényhatósági tanácsban gyakran találkozott a kormány, mint felügyeleti hatóság és a közvélemény olyan jelentőségekkel, amelyek szerint egyes, konkrét ügyeket inkább a párt-szemponatok figyelembevételével intéztek, mint a közigazgatás közérdekű szükséglete szerint.

Annak a hangsúlyozásával, hogy itt nem a fővárosi pártéletet kritizáljuk, hanem csak a helytelen rendszerből akarjuk az oklást levonni, azt hisszük azért határozta el a kormány, hogy a fővárosi törvényhatósági tanács intézményét eddigi hatáskörében és összetételében elhárított és ennek helyébe a hatásköröknek olyan megosztását indítványozza, amely a tulajdonképeni kormányzati feladatokat visszautalja a törvényhatósági bizottság plénumába, ellenben mindazt, ami a napi közigazgatáshoz tartozik, az autonómia megszemélyesítőjének, a polgármesternek hatáskörébe helyezi.

Ezzel az elgondolással szemben több-

rendbeli kritika nyilvánult meg. E kritikának fő gondolatmenete az volt, hogy aligha lehet tudományosan, fogalmilag megállapítani, hogy hol van a kormányzat és hol a közigazgatás határa, a másik pedig az, hogy a pártéletet nem sikerül kirekeszteni, mert hiszen a demokratikus fejlődésnek a következménye az, hogy a közigazgatási életben pártok keletkeznek és akarnak érvényesülni és éppen ezért, ha a törvényhatósági tanács el is tűnik, maga a pártélet és az ehhez fűződő jelenségek nem fognak eltűnni.

Nos, ami a kormányzat és a közigazgatás határvonalát illeti, ez a javaslat gyakorlatilag megvonja azokat a határokat, amelyeket e tekintetben felismerhetünk és amelyek a törvényhatósági bizottságnak a kormányzat terén való preponderanciáját fenntartják, illetve megnagyobbodott hatáskörében ezentul is biztosítják. Mert kétségtelen, hogy az általános kormányzat körébe tartoznak a törvényhatósági bizottságnak azok a jogai, amelyek az eddigi törvény alapján is megillették, mint amint a költségvetés megállapításának, a zárszámadások felülvizsgálatának és megállapításának, a szabályrendeletalkotás joga, a politikai jogok gyakorlása és egyike a legfontosabb jogoknak: *a főbb tisztviselői állások betöltésének joga*. Ha már most

vizsgáljuk, hogy ezek a kormányzati feladatok, amelyeket természetesen csak exemplifikatíve soroltam fel, gyarapodtak-e ennek a javaslatnak alapján, akkor erre határozott *igennel* felelhetünk. Ezekhez a feladatokhoz járulnak a törvényhatósági életnek igen fontos teendői, amelyeket eddig a törvényhatósági tanács gyakorolt. Különösen kiemelem itt azokat a jogokat, amelyeket a főváros vagyoni ügyeinek intézése körül a törvényhatósági bizottság most kap. Az exponált jelentős vezető állásokat betöltő tisztviselők választása a törvényhatósági tanácstól átmege a törvényhatósági bizottság egyetemének a hatáskörébe és így a törvényhatósági bizottság hatásköre nemhogy szűkülne, hanem határozottan bővül e törvényalkotás folytán. Itt tehát az *autonómiának* inkább egy bizonyos megerősödéséről van szó.

Ami meg azt a kérdést illeti, hogy miben állapítható meg már most a *pártok* befolyásának a *hátterbe szorítása*, erre azt felelhetjük, hogy a pártbefolyás ott van kapcsolatba, ahol a közigazgatási mindennapi teendők a *polgármester* kezében vannak letéve és ahol nem lehet közérdek az, hogy hogy ezek az ügyek pártbefolyás szerint intéztessenek el.

A főváros autonómiáját e törvényjavaslat *semmiképen* sem sérti s az itt megállapított szervezeti változtatások teljes mértékben megokoltak.

40 pengőt fizetett a csongrádi adófizető az elmúlt évben mindenegyes utcai villanylámpa fényéért

Egyharmadára csökkent Csongrád nappali áramfogyasztása

A szentesi Villamosmű legutóbbi igazgatósági ülésén Cseuz Béla, Szentes város műszaki tanácsnoka ismertette az elmúlt év üzemadatait. Az itt felsorolt számok élesen világítják meg a Villamosmű elmúlt évi működését és a Szentes és Csongrád városok villanyellátása között fennálló aránytalanságot.

Ezek közül a legkiválóbb a két város közvilágításának összehasonlításából nyert kép. Szentesen 726 közvilágítási lámpa világítja az utcákat és a tereket, míg ugyanakkor a legalább ugyanakkora területen fekvő Csongrádnak csak 203 közvilágítási lámpa jut. Ennek a fényt is drágán fizette meg a csongrádi adófizető, mert ezért a 203 lámpáért vasalta be a Villamosmű azt a bizonyos 8000 pengőt, amelynek ügye most — mint ismeretes — minisztériumi döntőbizottság előtt van, mert Csongrád, — hivatkozva a szerződés kifejezett rendelkezéseire — a folyó évre megtagadta ennek az összegnek a fizetését. *Hosszu éveken át tehát évi 40 pengőért világított mindenegyes utcai villanylámpa a csongrádi adófizetőnek* és a szentesi villamosműnek soha eszébe nem jutott, hogy a közvilágítási lámpák számát emelje, a hálózatot az ujonnan épült városrészek irányában bővítse. Hiába hivatkozna ezzel szemben a Villamosmű arra, hogy Szentesen az áramfogyasztók száma 2922 a csongrádi 874-el szemben, mert nálunk a közvilágítást az egész adózó közön-

ség fizette, nem pedig *csak* az áramfogyasztók.

Megdöbbenő a csongrádi nappali u. n. kedvezményes áramfogyasztásnak 65 százalékos csökkenése. Ennek több magyarázata van; a gazdasági válság által legérzékenyebben sújtott iparosok, orvosok stb. Magyarország legdrágább áramával nem dolgoztat, horribilis árammértékekkel a nappali áramkedvezményt akárhányszor illuzóriussá tették.

A tavalyi áramfogyasztás adatai különben az alábbiak:

A villamosmű termelt összesen 665.654 kilowatt áramot, amelyből Szentesre 516.043, Csongrádra pedig 149.611 kilowatt esett. Közvilágításra Szentesen 91.386, Csongrádon 21.977 kilowatt használtatott fel.

Kedvezményes nappali egységáron Szentesen 62.323 (1932-ben 65.987), Csongrádon 4428 (11.445) kilowatt áramot adott el a Villamosmű. Mig Szentesen a csökkenés 5,5, addig Csongrádon 65 százalék.

Villamosmű nappali áramtermelésének kedvezőtlen kihasználása következtében az előző évi 32,8 százalék összáramvezetéke 32,2 százalékra, a csongrádi 33,4 százalék pedig 37,9 százalékra emelkedett.

Az áramfogyasztók száma 2922 (1932-ben 2899) Szentesen s Csongrádon. Ebből Csongrádra 874 (879), Szentesre 2048 (2020) fogyasztó esik.

A közvilágítási lámpák száma változatlan. Csongrádon 203, Szentesen 726 darab.

Mit tárgyal a szombati közgyűlés?

Csongrád megyei város képviselőtestületét szombaton délelőtt 9 órára rendes közgyűlésre hívta össze Pirooska János dr. polgármester. A közgyűlés a következő pontokat fogja tárgyalni:

1. A m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr leirata a 293/kgy. 1933. sz. a. kért Csongrád külterületi iskola építése tárgyában.

2. A m. kir. Kereskedelemügyi Miniszter Úr jóváhagyó határozata Csongrád megyei város áramszolgáltatása ügyében tartandó versenytárgyalási kiírási tervezet tárgyában.

3. Csongrád vármegye kisgyűlésének határozata Csongrád és Szentés között fennálló üzemi szerződés felmondása tárgyában.

4. Csongrád vármegye kisgyűlésének határozata özv. Greskovic Pálné özvegyi nyugdíj megállapítása ügyében.

5. Polgármester bejelentése Hatvani Mihály városi közpénztárnok végelbánása ügyében.

6. Polgármester bejelentése a városháza bővítésével kapcsolatban Horcsik Nándor budapesti lakos, építési vállalkozó megbízása tárgyában.

7. Polgármester bejelentése a városháza bővítésével kapcsolatban a hivatalok elhelyezésére igénybevetett helyiségekre vonatkozólag.

8. Polgármester bejelentése a városháza bővítésével kapcsolatban tett egyéb intézkedésekről.

9. Polgármester bejelentése a közpénztárnak a városháza építési alappal szemben fennálló tartozása tárgyában.

10. Az 1934. évi Közmunkalajstrom bemutatása.

11. Bogár Szabó Imre csongrádi lakos kérelme mostohagyermek Stubna Matild csongrádi illetőségének elismerése és a város kötelékébe való felvétele iránt.

12. Somogyi István tiszaujfalusi bérlővel kötött haszonbéri megállapodás bemutatása.

13. Népkerti vendéglő bérbeadása.

14. Népkerti cukrázda bérbeadása.

15. Menházi élelmiszérvél megkötött szerződés bemutatása.

16. Az állami kisegítő iskola igazgatójának kérelme az iskola dologi kiadásaihoz való hozzájárulás iránt.

17. Farkas Lajos csongrádi lakos kérelme haszonbér mérséklése iránt.

18. Szivák Ferenc és társai csongrádi lakosok kérelme a Maszlaghalmi és Kettőshalmi dülök között iskola létesítése iránt.

19. Lévai Henrik csongrádi lakos kérelme szájbér leszállítása iránt.

20. Keller József mezőőr kérelme kegydíj megállapítása iránt.

21. Márkus János és neje kérelme aszfaltjárda költség részbeni elengedése iránt.

22. Bus Sándor utcaseprő kérelme kegydíj megállapítása iránt.

23. Sövényházi Ármentesítő Társulat Igazgatóságának átirata a Tiszaparti fásítása tárgyában.

24. Gabonapiac kikövezése és csatornázása.

25. A piaci helypénz egyes tételeinek mérséklése.

26. 1933. évi december havi pénztárvizsgálatok eredménye.

Magyar nota propaganda-est Csongrádon

A rádió legnépszerűbb művészei közül Kalmár Pál, Cselényi József, Bodán Margit, Kubányi György, Sárossy Endre lép fel március 24-én

Lapzártakor értesülünk, hogy f. hó 24-én, szombaton este nagyszabású kultúreseménynek lesz színhelye a Kaszanitzky-féle vendéglő nagyterme: a rádió legnépszerűbb művészei rendeznek nagyszabású magyar nota propaganda-estet, amelyen közreműködik Cselényi József, Kalmár Pál, Bodán Margit, Kubányi György, Sárossy Endre a m. kir. Operaház tagjai stb.

A nagy érdeklődést keltő est tiszta jövedelmének jelentős hányadát a csongrádi

inségesek felségélyezésére ajánlották fel a művészek. A sikert a szereplők neve előre is garantálja, csupán azt említenek meg ezen a helyen, hogy az est külsőségei is méltók lesznek a magyar dalhoz: magyar ruhába lépnek fel az összes szereplők, akik körutjukon a magyar nótán kívül a magyar viseletnek is propagandát akarnak csinálni.

A nagy érdeklődéssel várt esemény részleteire még visszatérünk.

Ujabb rendelkezés az OTI hátralékok 60 havi részletben való fizetésére Március 10-ig kell benyújtani a kérvényeket

Az 1933. évi december 31-én fennállott társadalombiztosítási járulékos hátralékoknak részletekben való törlesztése tárgyában rendelet jelent meg.

E rendelet szerint azok a munkaadók, akiknek az elmúlt évben járulékos hátralékos részletek nem voltak, vagy pedig az előírt járulékos összege a 250 pengőt nem haladta meg, jogosultak a múlt év végén fennállott tartozásukat minden külön kérelem nélkül 60 havi egyenlő részletben törleszteni. Míg azok a munkaadók, akiknek a járulékos hátralékos részletek az elmúlt évben a 250 pengőt meghaladta, tartozásuk törlesztésére kérelmet terjeszthetnek elő annál a kerületi pénztárnál, amelynél a társadalombiztosítási járulékos hátralékokat előírták.

Az említett kormányrendeletet megelőzőleg is kamatmentes részletfizetési kedvezményt biztosítottak a hátralékos munkaadóknak s a régebbi rendelet alapján az akkor is hátralékosban volt munkaadók egy része tartozását ma is törleszti.

Vitás volt az a körülmény, hogy az utóbbi kormányrendelettel engedélyezett részletfizetési kedvezmény hatálytalanításával tartozásukat a hátralékosok csak az előbbi rendelettel törleszthetik-e, miután az utóbbi rendelet idevonatkozólag rendelkezést nem tartalmazott.

Ezt a hiányt kívánta pótolni a napok-

ban megjelent rendelet, amely kimondja azt, hogy azok a munkaadók, a múlt év december 31-én fennálló tartozásukat a régebbi rendelet 1. paragrafusának 1. bekezdése alapján kérelem nélkül törleszthetik, amennyiben a régebbi rendelet szerint kapott részletfizetési kedvezmények még 1933. év december havában is élvezetében voltak, az egész tartozásukat az újabb rendelet alapján további 60 hónapon át fizethetik, ha az erre irányuló kérelmüket folyó évi március 10-ig az illetékes kerületi pénztárnál előterjesztik és az egész tartozásuknak egyhatvanad részét — mint az a régi rendelet is előírta — február 28-ig az Intézet illetékes kerületi pénztáránál lefizették.

Azok a munkaadók pedig, akik a február 5-ig előterjesztett kérelmük alapján részletfizetési kedvezményben részesültek, kérhetik az újabb rendelettel engedélyezett kedvezményhez való kapcsolását. Az idevonatkozó kérelmet is március 10-ig lehet előterjeszteni, de az össztartozásuknak az egy hóra engedélyezett részösszegét előzőleg be kell fizetniük.

Az intézet a munkaadó kapcsolási kérelmét csak abban az esetben veheti figyelembe, ha a régebbi rendelet szerinti részletfizetési kötelezettségeinek már eleget tett és a vonatkozó kérelmet március hó 10-ig az illetékes kerületi pénztárnál előterjeszti.

Március 15. a Gazdasági Egyesületben

A Gazdasági Egyesület a következő meghívót teszi közzé:

Nagy nemzeti ünnepünk, március 15-nek megünneplésében Csongrád városunk gazdái, akik e városban legnagyobb számban vagyunk, méltó módon kívánunk résztvenni.

A Csongrádi Gazdasági Egyesület valamint a Széchenyi Szövetség felhívja valamennyi tagját, továbbá a M. Kir. Téli Gazdasági Iskolát végzett aranykalászos gazdákat, hogy a nemzeti ünnepen, március 15-én, jöjjenek be reggel 8 órára a Gazdasági Egyesület székébe, honnan az egyesületi zászlók alatt minél nagyobb számban együtt megyünk az ünnepi szent misére, majd onnan ugyancsak mindannyian a Kossuth-szobornál tartott ünnepre vonulunk.

A nap méltó befejezésére esti 7 órára a Gazdasági Egyesület székébe ünnepi vacsorára hívunk meg minden csongrádi Gazdasági Egyesületi és Széchenyi Szövetségi tagot és az aranykalászos gazdáikat, hol alsótakáchi Farkas Béla dr. főispán ur részvétele mellett Krüger Aladár dr. országgyűlési képviselő urunk fogja az ünnepi szónoklatot megtartani.

Az ünnepi vacsorán résztvevők számát kérjük az aláírás előtt a bemutatott ivre beírni. A pörkölt vagy pacal, tészta és fél liter borból álló vacsora ára személyenként 1 P 30 fillér.

Hazafias gazdatársi üdvözlettel

a Csongrádi Gazdasági Egyesület Vezetősége.

Szerzői est az ipartestületben

Azt hisszük, kevés város van az országban — ha ugyan egyáltalán van — amelynek iparos ifjusága a vasárnapéhoz hasonló estet tudna rendezni. Nem a külső kiállításra kell ezt érteni, mert sajnos, ebben mi még nem versenyezhetünk a nálunk nagyobb és gazdagabb városokkal, hanem az est belső értékére, mert kevés város iparos ifjusága mondhat magának olyan szerzőt, rendezőt és színészt és mindezen felül olyan szépen összehangolt műkedvelő gárdát, mint amilyent vasárnap volt alkalmunk látni.

Bozó Mihály az Iparos Nőgyűlés kulturális estjei során szerzői estet rendezett, amelyen saját rendezésében bemutatta kilenc Kabarétréfáját. A szépszámu közönség érdeklődéssel és tetszéssel fogadta ezt a Csongrádon új műfajt és hálás tapsokkal jutalmazta a szerzőt és a szereplők fáradozását. Kétségtelen, hogy valamennyien rá is szolgáltak az elismerésre, olyan ráteremtettséggel oldották meg nem éppen könnyű feladataikat.

Bozó Mihálynak mint szerzőnek nem ez az első sikere a színpadon s mindjárt hozzátehetjük, hogy nem is az utolsó. A bemutatott tréfák és jelenetek között nem egyet találunk, amelyekben megcsillan ennek a nálunk kellőképpen sohasem méltányolt, sőt hírlapilag letámogatott iparosirónak tagadhatatlan írói készsége és tehetsége. Nem állítjuk, hogy az ugynevezett abszolút mértékkel mérve nem lehet darabjain kifogásolni valót találni — főleg mert a színpad mozgási lehetőségeit nem tudja kellően kihasználni és ezért inkább a beszédre épít — de néha egészen meglepő és eredeti helyzeteket, fordulatokat teremt a színpadon, amelyekben invenciót és szellemet találunk. Erős önkritikával és további kitartó munkával messzire juthat azon a rögzös uton, amelyre mestersége mellett lépett, de ha tehetsége mellé szerencse is szegődik, ez az út sikerek felé fogja vezetni.

A többi szereplők is tudásuk legjavát nyújtották a kis darabokban. Uhlarik Mancika, Herczeg Kató, Gémes Pannika, Pitrik Erzs, Gotsik Rózsika és László K. Ilonka meglepő biztossággal mozogtak a színpadon és ragadtatták tapsra a közönséget. A férfiak közül Bozó Mihályon kívül Nagy Ferenc, Kolláth János, Szepesi Mihály, Juhász Dani hivatásos színészekkel keltek versenyre az egyes jelenetekben.

Csongrádi

1934.

Tiszta buza

Rozs*

Árpa

Zab

Köles

Bab

Kukorica

Csöv. kukor.

*Boletta 3

Félbarna ker.

Rozskenyér

Nullásliszt

Főzöliszt

Kenyérliszt

Rozsliszt

Hizott lud

Hizott kacs

Tyuk

Csirke

Pulyka

Tojás darab

Marhahús

Juhhús

Sertéshús

Olvasztott z

Háj

Szalonna

✿✿✿✿

Törött forgalom

A fűszer bályozó rendszerű fűszer-őrölt fűszer-kicsinyben jegy sérel megengedv csomagolás csomagolás kedő is kő jegyet alká delkezés ell előfordul, kereskedők féleket nem ban, hanem mérik ki. A kereskedő kihágási vegyvizsgá sere is köt kedőket. E seknek és jának meg ténő megk földmivelés a kereskedő rákat felké koztatás m

Az őrölt megismeré értelmet ki ha a kisker a nagyker adagokba ellátott cse deli meg és ban hozzá mégis ma adagolást saját zárje den egyes mazni. Ily lösséget és csak u nagykeresl járás foly hogy a h szállító na vette el. A kedők köz ritása érde nek látszik kedő az ő sebb ada

Csongrádi piaci árak.

1934. március 6.

Tiszta buza* 1 mm.	8.— P
Rozs*	4.70 "
Árpa	7.30 "
Zab	7.60 "
Köles	7.— "
Bab	8.— "
Kukorica	7.50 "
Csöv. kukor.	6.— "
*Boletta 3 P.	
Félbarna kenyér kgr.	—24 P
Rozskenyér	—18 "
Nullásliszt	—30 "
Főzliszt	—27 "
Kenyerliszt	—24 "
Rozsliszt	—20 "
Hizott lud	1.— "
Hizott kacsá	1.— "
Tyuk	0.80 "
Csirke	1.05 "
Pulyka kgr. 0.80	—0.85 "
Tojás darabja	0.3 "
Marhahús	0.90 "
Juhhús	1.— "
Sertéshús	1.20 "
Olvasztott zsir	1.60 "
Háj	1.60 "
Szalonna	1.40 "

Törött fűszerfélék forgalomba hozatala

A fűszerek forgalmát szabályozó rendelet értelmében törött fűszerek nagyban vagy kicsinyben eladása a zárjegy sérelme nélkül van megengedve. Eredeti áru átcsomagolása esetén az átcsomagolást eszközöző kereskedő is köteles saját zárjegyet alkalmazni. Ezen rendelkezés ellenére még mindig előfordul, hogy egyes kiskereskedők az örölt fűszerféléket nem zártcsomagolásban, hanem nyitott tartályból mérik ki. Az ilyen esetekben a kereskedők ellen indított kihágási eljárás során a vegyvizsgálati díj megfizetésére is kötelezik a kiskereskedőket. Ezeknek a büntetéseknek és vegyvizsgálati díjnak megfizetése alól törvényi megkímélés céljából a földművelésügyi minisztérium a kereskedelmi és iparkamrákat felkérte az alábbi tájékoztatás megtételére.

Az örölt fűszer minőségi megismerése különös szakértelmet kíván, leghelyesebb, ha a kiskereskedő ilyen áruját a nagykereskedőtől kisebb adagokba osztott, zárjeggyel ellátott csomagolásban rendel meg és ily eredeti állapotban hozza forgalomba. Ha mégis maga kívánna az adagolást eszközözni, úgy a saját zárjeggyel köteles minden egyes csomagot alkalmazni. Ilyen esetben a felelősséget a kiskereskedő viseli és csak úgy háríthatja ezt a nagykereskedőre, ha az eljárás folytán bebizonyítja, hogy a hamisítást az árut szállító nagykereskedő követte el. A nagy- és kiskereskedők közötti surlódás elhárítása érdekében helyesebbnek látszik, ha a nagykereskedő az örölt fűszereket kisebb adagolásban szállítja.

25 év előtt kellett volna!

Nem mi mondjuk, a Csongrádi Ujság propagálása és a csongrádi ifjuság kezdeményezése folytán összetoborzott gyümölcs, szőlőkertészeti és növényvédelmi két hetes tanfolyam öreg hallgatóinak szájából hallottuk a szavakat: „Miért nem rendeztek a nép számára ilyen tanfolyamokat már 20—25 évvel ezelőtt?”

E szavakat hallottuk intelligens (egyetemist) és csak írni és olvasni tudó egyének szájából. Kis szőlősgazda szájából hangzott el a szó: „Nagy szükségünk volna arra, hogy a jövő tél folyamán ismét beülhessünk a téli gazdasági iskola padjai közé, a mai-nál hosszabb időre, hogy alaposan elsajátíthassuk a tudnivalókat, melyeket a gyümölcs- és szőlőkertészet s a növényvédelem terén önmagunk, családunk, városunk és hazánk boldogulása érdekében tudnunk kell.”

Március hó 3-án, nevezetes történelmi évforduló napon fejeződött be a tanfolyam. 1848. március hó 3-án terjesztette be gróf Széchenyi István az élete munkáját betetőzni hivatott törvényjavaslatot a pozsonyi országgyűlés elé. A legnagyobb magyar e törvényjavaslatban a pozsonyi országgyűléstől 100 millió forint kölcsön megszavazását kérte. Ha a pozsonyi országgyűlés elfogadja a törvényjavaslatot, kezdetét vette volna a Duna—Tisza és mellékfolyóinak szabályozása, az ármentesítő munkálatok megkezdése, az ország tervszerű vasúthálózatának kiépítése. Csongrád már a múlt század 50-es éveiben termőföldként használhatta volna a Mámáirétet, Nagyrétet, Mentetrétet, Kilencset, közel 8000 hold prima földet. Legalább 70 éve volna használatban a Csongrádnál beágozó Duna—Tisza-csatorna. Megkezdődött volna az Alföld, illetve a tiszamenti nép gazdasági jólétének fokozódása és kulturálódása.

Mamutfalvaink, paraszt városaink lettek volna a kultura, gazdasági és társadalmi fejlődés zászlóhordozói. A Tiszamente és Alföldünk már régen az volna, amivé lennie kell, Európa gyümölcsös, szőlős és veteményes kertje. Nem számítás, de a véletlen eszközölte, hogy Csongrádon, melynek határában a Bokrosos és a Böldi-révnél a honfoglalás utolsó nagy eseménye, a bolgár Zalán seregének tönkverése és a Tiszába való bekergetése megtörtént — éppen Csongrádon veszi kezdetét olyan folyamat, mely hivatva van gróf Széchenyi Istvánnak 86 évvel előbb elbukott törekvését föléleszteni, diadalra juttatni.

Okályi Iván kertészeti felügyelő úr előadásából tudjuk, hogy fölünk keletre a hajdani Etelközben és Lebédiában a Fekete-tenger északi partvidékén egészen a Kaukázusig hatalmas, de primitív gyümölcsstermelés folyik, hasonlóképpen Havasföldön, Bulgáriában, Szerbiában és Boszniában. Tervszerűség és kulturáltság azonban, csak a bolgárok gyümölcsstermelésében mutatkozik. Tőlünk nyugatra is csak intelligens gyümölcskertészek vannak, de a nép minden rétegét átható és tervszerű gyümölcsstermelés csak Kaliforniában, illetve Észak-Amerikában van. A társadalom minden rétegét átható érdeklődés azonban, amely a mostani tanfolyam közel 200 főnyi hallgatóságának különböző társadalmi állásáról örvendetesen megállapítható: csak itt Csongrádon van.

URÁNIA
HANGOS MOZI

Szerdán és csütörtökön, márc. 7-én és 8-án este 7 és 9 órák

PARAMOUNT HANGOS HIRADÓ
VONÓS NÉGYES

Csók a kastélyban

Dráma 10 felv. Filmre írta: Vajda Ernő.
Az idei filmszezon legszebb filmje!

Csongrád népe tehát megértette az idők szavát. Uttörő munkát végez a magyar gyümölcsstermelés terén, mikor a primitív gyümölcsstermelés és értékesítés teréről átkiván térni az okszerű, a kultúralt gyümölcsstermelés és értékesítés terére.

Gróf Széchenyi István legszebb álmanak teljesedését: „Magyarország nem volt, hanem lesz” eredményezi a gondolat, mely a Csongrádi Ujság felismerése, a csongrádi intelligens ifjuság propagálása folytán a téli gazdasági iskola 2 hetes gyümölcs- és növényvédelmi tanfolyamán a tiszamenti lakosság köztudatába áttint.

Miért? Mert a nyomorúságtól irtózó, a szebb és boldogabb életet élni akaró, gyümölcs- és szőlőtermelő a jövő tél folyamán, már hívás nélkül is beül a téli gazdasági iskola padjai közé, hogy megtanulja azt, amit szerencsésebb társai, már a tél folyamán elsajátítottak. Csongrád gyümölcsstermelésének fellendülése, az önálló gyümölcskivitel piac megteremtése pedig más helyek népet is mozgásba hozza s föllekesíti őket a csongrádi példa utánzására.

HIREK

A gyümölcsstermesztési tanfolyam résztvevői vasárnap délelőtt záróünnepélyre gyűltek össze, amelyen a résztvevők megkapták a tanfolyam elvégzését igazoló oklevelet. Kerner György igazgató megkapó beszéddel bucsúztatta el a hallgatókat és beszéde közben a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg a Csongrádi Ujság propaganda-munkájáról is, amelynek orszárlésze volt a tanfolyam életrehevésében. Vasárnap este a résztvevők barátságos vacsorát rendeztek a Ker. Kaszinóban.

Csongrádiak a déli kerület középiskolai tornabajnokságain. A KISOK déli kerülete vasárnap tartotta ezévi bajnoki tornaversenyét Kiskunfélegyházán, amelyen a csongrádi reálgymnázium 3 versenyzője Wiszt Ferenc, Lekrinszky József és Varga Zoltán is indult és szép eredményt ért el. A rendkívüli erős versenytársak között legreményesebben Wiszt Ferenc szerepelt, akit csak sérülése akadályozott meg abban hogy tavaly szerzett műszabadyakorlatbajnokságát megvédje. Így is a harmadik helyen végzett a műszabadyakorlatban, negyedik helyen a korláton és az összes szereken a hatodik helyre került, megelőzve sok intézet kiváló tornászait.

Felhívás a Csongrádi Dalárda tagjaihoz. A Csongrádi Dalárda működését újból megkezdte; a próbák minden hétfőn és pénteken este 8 órák vannak. Felkérjük a tagokat, hogy a közeli nemzeti ünnepre való tekintettel a próbákon teljes létszámban pontosan megjelenni sziveskedjenek.

Szeged kerületi KISOK vívóverseny a gymnáziumban. A csongrádi Szt. Imre reálgymnázium Sportköre március hó 11-én rendezte a kerületi KISOK versenyt. Délelőtt 10 órák kard, tör csapat döntő, egyéni selejtező. Délután 2 órák kard, tör egyéni döntő. Belépődíjak: ülőhely 50, állóhely 30, diákálló 20 fillér.

Négy szegedkörnyéki kisémbert nyerte az osztálysorsjáték 200 ezer pengős díját. Hétfőn húzták ki a fővárosban a harmadik osztály sorsjáték egyik legnagyobb díját, a 200.000 pengős jutalmat. A hatalmas összeget a 80257-es számú sorsjegy nyerte. Csakhamar kiderült, hogy ezt a számot Szegeden adták el és a boldog nyertes egy-egy negyed sorsjegyével négy szegedkörnyéki kisémbert. A nyertesek egyenkint 40.000 pengőhöz jutottak. Egyikük szegedi kiskereskedő, akinek több apró gyermeke van. Amikor a szegedi

főelárusítótól értesült nagy szerencséről, azonnal vonatra ült családjával együtt és a fővárosba ment Szegedről. A másik szerencsés nyertes makói gazdálkodó, akit 50 holdas birtokán a gazdasági válság a tönk szélére juttatott. A közeli hetekben árverezték volna el a földjét és a házát. A harmadik boldoggá tett ember egy szegedi özvegyasszony. Évek óta a rokonai tartották el. Néhány nap óta a megszállt felvidéken van ottani rokonainál, vele telefonon közölték az örömhírt. A negyedik nyertes is Szeged-tanyai kiskereskedő. Valamikor jóforgalmu üzlete volt, de az utóbbi években súlyos helyzetbe került. Most megmentette gondjaitól a váratlanul jött 40.000 pengő.

Rühkór Csongrádon. Hivatalos értesítés szerint Csongrádon két tanyán rühkór megbetegedés fordult elő. A fertőzött udvarokra elrendelték az állategészségügyi zárlatot.

Jelentős pénzügyi kedvezmények a vidéki városoknak. A Magyar Városok állandó Kongresszusa nemrég pénzügyi kedvezményeket kért a kormánytól. A kérelem a függő adósságokra, a transzferalapról folyósítandó hitelre, az OTI terhekre, a külföldi hitelek után létesített városi intézmények után külföldi valutában visszafizetendő kölcsönökre, általában az állami adókra és adókezelésre vonatkozott és tíz pontban sorolta fel ezekben az ügyekben a városok legsürgősebb és legégetőbb kívánóságait. Értesülésünk szerint a kormány legnagyobb megértéssel karolta föl a városok indokolt kéréseit és azokra választ is adott. A válaszban engedélyezett könnyítések jelentős mértékben enyhíteni fogják a városok mostani súlyos gondjait. Kitiűnő forrásból nyert információk szerint a rendőrségi hozzájárulás kérdését új, a városokra kedvezőbb alapon fogják rendezni.

Csongrád megyei város polgármesterétől.

6698/1933. sz.

Felhívás.

A magyar szabadság kivívása évfordulójának méltó megünneplésére ezen ünnep jelentőségének méltatására folyó év

március hó 15. napján

délelőtt a 9 órai ünnepi mise után a Kossuth szobornál műsoros népnépzést tartunk.

Felhívom Csongrád megyei város lakosságát, hatóságait, testületeit, intézményeit és egyesületeit, hogy ott, az ünnepély hazafias hangulatának, díszének emelése érdekében minél számosabban megjelenjenek és e napon házaikat, üzleteiket nemzeti színek alkalmazásával díszítsék.

Csongrád, 1934. évi március hó 1.

Dr. Pirocska János
polgármester.

Bajnokság állása

Szegedi I. osztály:

1. KEAC	16	15	1	—	68: 9	31
2. KAC	16	13	1	2	70:23	27
3. SzAK	15	8	4	3	29:18	20
4. MAK	16	8	3	5	49:39	19
5. SzTE	15	7	3	5	40:33	17
6. KTK	15	8	1	6	34:34	17
7. SzTK	16	7	2	7	25:24	16
8. HMTE	16	5	5	6	42:45	15
9. MTK	16	6	2	8	28:35	14
10. HTVE	15	4	3	8	24:28	11
11. Vasutas	16	3	5	8	25:36	11
12. Móraváros	15	3	5	7	16:26	11
13. KTE	16	4	3	9	20:44	11
14. CsAK	15	3	2	10	14:50	8
15. UTC	16	1	4	11	15:55	6

**HALLGATNI EZÜST
HIRDETNI ARANY!**

SPORT.

Ismét pontosan bevált a Csongrádi Ujság tippje:

CsAK - KTE 2:1 (2:0)

Érdekes, változatos, bár nem tulságosan magas nivóju játék után értékes győzelmet aratott a csongrádi csapat az igen jó formában levő KTE ellen — mégpedig pontosan ugyanolyan arányban, mint azt a Csongrádi Ujság tippelte.

A CsAK Blázsik és Schimpl nélkül, Forgó Tamással a centerben kezdi a játékot, amely vontatottan indul. Csak az 5. percben lángol fel a harcikedv, amikor Kozma hosszu lövése a felső kapufát találja. A CsAK most nagy lelkesedéssel fekszik a játékba, Kiss I. és Csömör vezetnek veszélyes támadást, azonban a belsők lemaradnak. A KTE is fölynyomul, de a csongrádi hátvédek helyükön vannak. Sőt a 8. percben Sebestyén hosszu felszabadítórugása keresztülzárja a pályán, a 16-oson belül Kulcsár elvétí, Csömör villámgyorsan a kapu előtt terem és éles, lapos lövése a jobb sarokban köt ki. A CsAK most hihetetlen lendülettel folytatja a támadásokat, három perccel később Halász a félpályáról viszi előre a labdát, ivelt keresztlabdát irányít a másik oldalra, ahol Verdung mellett a szabadon álló Gál és Csömör közé esik a labda. Gál a befutó Csömör elé tolja a labdát, aki félmagas lövéssel újabb gólt szerez. (2:0). Óriási üdvívalgás fogadja a nem várt eseményt. (Régen volt már az, amikor a CsAK az első tíz percben két góllal vezetett.) A kecskemétek megzavarodnak, a CsAK egyik támadást a másik után vezeti. A 30. percben S. Bánffit felvágják a 16-oson belül, a bírő haladéktalanul tizenegyest ítél, amit Csömör gyengén a kapus kezébe lö. A 11-es után a bírő Verdungot leküldi a pályáról. Az iram ezután ellanyhul, a KTE is próbálkozik, de nincs eredmény. Forgó Tamás megsérül és ettől kezdve csak statisztál a pályán. Csömör a 40. percben megszökik és éles szögblől küldött szenzációs magos lövése a balkapufa éléről vágódik vissza. (Már 4:0 lehetne az eredmény, — sóhajt fel a közönség). A félidőben egyéb esemény nincs is. A második félidőben fölynyomulnak a kecskemétek és ők támadnak a játékidő legnagyobb részében. Eredményt azonban csak a 6. percben érnek el Tóth védhetetlen lövéseivel. A CsAK csonka csatársora nem működik és így örülni kell, hogy a védelem tarthatja az eredményt.

A CsAK minden embere tudása legjavát nyújtotta s csak így volt lehetséges a kitünő ellenfelet kétvállra fektetni. Szöllőssy a kapuban megbizható volt, a gólról nem tehet. A hátvédek közül Sebestyén volt a jobb, de megfelelt Kiss II. is. A Hálfsor közepén Kozma II. még nincs otthon, de lelkesedése sokat pótol. Ha a faultokról leszokik és a passzolásban otthonosan lesz, feledtetni tudja Blázsikot. A szélső hálfsor közül Halász inkább ésszel, Oláh II. pedig szívvel játszik. Mindketten megfelelték. A csatársor az első félidő elején megmutatta, hogy ha hozzálát, tud is. A két szélső, Csömör és Kiss I. volt a legveszélyesebb ebben a sorban. Forgó Tamás sérüléséig jól irányított, a két összekötő — Gál és S. Bánffy — azonban csak a mérkőzés elején vétette észre magát. A kecskeméti csapat a második félidőben mutatott nagy játékot. Az első félidőben azonban sehohsem voltak.

Lupták elsőrangú bírő volt. A CsAK ezzel a győzelmével elkerült az utolsó helyről. Vasárnap a HTVE, csütörtökön a MAK, majd az azután következő vasárnap a KAC ellen játszik a csapat itthon.

KTE II. - CsAK II. 3:1 (1:0)

A technikásabb KTE könnyen győzött.

🎯 Eredményesen csak a régibb, 🎯
nivósabb, mindenkit érdeklő lapban,
a Csongrádi Ujságban hirdethet!

Csongrád megyei város polgármesterétől.

Ad. 17-5/1934. szám.

Figyelmeztetés.

Figyelmeztetem a tejtermelő és tejárusítással foglalkozó lakosságot, hogy a tejeskannák jelzése a piacvizsgáló közegek jelentése szerint a legtöbb esetben nem felel meg az érvényben levő miniszteri rendeletnek. A miniszteri rendelet a „Részben lefőlzött” és „Egészben lefőlzött” felírásokat írja elő. A „Főlzött” jelzés tehát, melyet sok kannán alkalmaznak, helytelen.

Felhivom tehát azokat, akik főlzött tejet árulnak, hogy saját érdekükben az előírt jelzést alkalmazzák, mert a Szegedi Vegy-kísérleti állomástól kiküldött tejvizsgálók a szabálytalan jelzést használók ellen kihágási eljárást indíthatnak.

Csongrád, 1934. évi március hó 3 án.

Dr. Pirooska János
polgármester.

A kiadmány hitelélül:

Csongrád, 1934. évi március 3.

Perce kiad. h.

Márc. 8. csütörtök.

6.45 Torna. Utána: Odeon—Parlophon hanglemezek. — 10 Felolvasás. Közben: Odeon—Parlophon hanglemezek. — 12.05 Columbia hanglemezek. — 1.30 Budapesti Koncert Szalonzenekar. — 4 Csité Károly meséi. — 5 A m. kir. földmiveléstügyi minisztérium rádióelőadásorozata. — 5.30 A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. 6.45 Angol nyelvtanítás. — 7.15 Kertész Lajos énekel, zongorán kíséri K. Kain Kató. 7.45 A rádió külügyi negyedórája. — 8 Színműelőadás a Studióból. — 10 Hírek, időjárásjelentés, ügetőversenyeredmények. — Utána: Közvetítés a Baross kávéházból. — 11.30 Közvetítés a Keszev-étteremből.

Márc. 9. péntek.

6.45 Torna. Utána: Kristály hanglemezek. — 10 Felolvasás. Közben: Odeon—Parlophon hanglemezek. — 12.05 Szervánzky-szalónzenekar. — 1.30 Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. — 3.30 A rádió diák-főlorája. — 4 Bánáti Baum Mária előadása. 5 His Master's Voice hanglemezek. — 6 Gyorsiró-tanfolyam. — 6.30 Sportközlemények — 6.45 Gergely László zongorázik. — 7.20 Saczelláry Pál előadása. — 7.50 Sásdyné Schack Manka és dr. Schemmel Emilné szerzeményei. — 9 Hírek. — 9.20 A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. — 10 Időjárásjelentés. — 10.45 Közvetítés a Metropol-szálló étteremből.

Márc. 10. szombat.

6.45 Torna. Utána: Polydor—Brunswick hanglemezek. — 10 Felolvasás. Közben: Odeon—Parlophon hanglemezek. — 12.05 A m. kir. államrendőrség zenekara. — 1.30 H. Csighy Ella énekel, Garay György hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 4 Harsányi Gizi előadása. — 5 A kecskeméti 878 „Gáspár András” cserkészcsapat kirándulása „Bugacra”. — 6 Mit üzen a rádió. — 6.30 Kőszegi Teréz klasszikus keringőket énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 7.10 Kis Szinpad. — 7.50 Bertha István szalonzenekara. — 9 Hírek. — 9.20 Közvetítés a budai Kis Royal-étteremből. — 10.25 Időjárásjelentés. — 10.30 Odeon—Parlophon hanglemezek.

Budapest II.: 6 Columbia hanglemezek.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szőig 20 filléért közlünk hirdetések. Cim nélkül közölt hirdetésekrol ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a Szilber-könyvkereskedés.

A csongrádi Városfejlesztő Részvénytársaság vásártéri telepén március 13-án kedden délután 2 órakor faanyag, tűzifa, szén és cementáru kerül árverésre. 2-1

1 hold szőlő a haleszban eladó; értekezés Bercsényi-utca 7. sz. 3-1

C icatricis-utca 29. számú ház eladó; értekezés ugyanott. 3-3

K ossuth Ferenc-utca 23. számú ház eladó; értekezés ugyanott. 9-3

10 öreghold föld tanyaépületekkel eladó. Értekezés Szegi Sándor örökösseinél, tanya 368. szám. 9 8

M indaz, aki a nyár folyamán fővárosi nyaralót ellátásra és lakásra, vagy csak lakásra fogadni akar, jelentkezék cim-mel és igénymegjelöléssel lapunk kiadóhivatalában (Szilber-könyvkereskedés.) x12

27 hold tanyaérbirtok eladó, 3000 P-vel átvehető. Bővebbet Pintérnél. x56

J usth Gyula-utca 54. számú ház külső fele olcsón eladó. Értekezés ugyanott. x37

G arantált fajtisza szőlővesszők: Szőlőskertek királynéja, Mathiasz Jánosné emléke, Erzsébet királyné, Thallóczy Lajos, Bernáth János, fehér és piros csaba gyöngye jutányos áron kapható. Cim a kiadóban. x35

22 hold prima rét, jó tanyaépületekkel eladó. Pintér. x56

20 hold föld, homokos szántó, tanyaépületekkel eladó. Cim a kiadóban. x59

K ét egymásba nyíló padolt szoba, konyha, speiz külön udvarral kiadó Árpád-utca 33. sz. alatt.

2 házrész kilences az Örvös-dűlőben eladó. Értekezés Kétágu-utca 23. 6-1

A város közelében 3—6—7—10—15—18 holdas tanyaérbirtokok eladók. Pintér. x56

T öltésnek alkalmas föld olcsón kapható Vasut-utca 16. 2-2

F öldeket, házakat, bérleteket a legelőnyösebb feltételek mellett, részletfizetésre is, mindenkor irodám utján vehetők. Pintér János ingatlan adás-vételi iroda Csongrád, Árpád-utca 11. szám. x56

F él hold szőlő tanyaérbirtokkal jutányos áron eladó. Értekezés Munkácsi Mihály utca 4. szám. x113

L ampart önfűtő-kád, acélzománc fürdőkád kályhával, 4—5 kiló fával 25 perc alatt 40 fokos fürdőt ad, vízvezeték nélkül is használható. Egyedárusító Bori vaskereskedő Szentés. Részletre is kapható. Kérjen árjegyzéket. 4-4

70 hold rét, tanyaépületekkel eladó. Pintér, Árpád-utca 11. x56

S zent György-utca 9. számú ház eladó, esetleg földért elcserélendő. Értekezés ugyanott. x96

60 holdas birtok jó tanyaépületekkel kedvező fizetési feltételek mellett eladó, 10.000 pengővel átvehető. Érdeklődni lehet Árpád-utca 11. x104

Felelős szerkesztő: Bartoss Károly.
Felelős kiadó: Szilber J. Antal.

Nyomatott a lapulajdonos Szilber J. Antal könyvnyomdájában.